

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2020-00916

ER REF Fi2020/03725/S1

Remissvar om promemorian Riskskatt för vissa kreditinstitut

2020-11-13

Riksbanken stödjer Finansdepartementets ambition att skapa ökat utrymme för att klara framtida finansiella kriser. Det är rimligt att kreditinstitut betalar ytterligare medel för att stärka statens möjligheter att hantera sådana kriser. Det är också positivt att riskskatten bidrar till att minska skattefördelarna med lånat kapital jämfört med eget kapital. Riksbanken är dock tveksam till utformningen av förslaget eftersom riskskatten inte är tillräckligt starkt kopplad till kreditinstitutens risktagande och skatteuttaget är inte heller öronmärkt för att hantera finanskriser.

Finansiella kriser är ofta mycket kostsamma för samhället. Kreditinstitut står också ofta i epicentrum för sådana kriser. Det är därför enligt Riksbankens mening rimligt att kreditinstitut betalar in ytterligare medel – utöver bland annat resolutionsreservavgiften – för att bidra till att täcka de direkta och indirekta kostnader som uppstår i en kris. Detta är också en kompensation för den hjälp de potentiellt skulle kunna förvänta sig att få under kriser. Riksbanken delar också uppfattningen att de kreditinstitut som föreslås betala detta i stor utsträckning bör sammanfalla med de institut som Riksgälden bedömer bedriver verksamhet som är kritisk för det finansiella systemet eller medför stora spridningsrisker och som skulle försättas i resolution om de skulle hamna i kris.

Det remitterade förslaget innebär att större kreditinstitut åläggs att betala en skatt, baserat på institutets skulder. Valet att använda sig av en skatt har både för- och nackdelar. En fördel är enkelheten. Skatter kan dock ha snedvridande effekter och det är därför viktigt att sträva efter neutralitet i beskattningen, vilket Riksbanken också underströk i sitt remissyttrande 2014 på Företagsskattekommitténs slutbetänkande: "Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet". Det finns i dag fortfarande en skattemässig fördel för lånat kapital jämfört med eget kapital. Riksbanken konstaterar att den riskskatt som nu föreslås bidrar till att minska skattefördelarna med lånat kapital då riskskatten endast belastar kreditinstitutens skulder.

Det finns dock även nackdelar med att utforma uttaget som en skatt. Som Riksbanken har påpekat tidigare, bland annat i remissvaret till Finansdepartementets förslag "Ett ökat avgiftsuttag till resolutionsreserven", är det viktigt att inbetalningar från kreditinstitut (via skatter eller avgifter) är konstruerade på ett sätt som ger de enskilda kreditinstituten incitament att minska sitt risktagande, i absoluta termer, och därigenom öka stabiliteten i den finansiella sektorn i Sverige. Det är också av stor vikt att inbetalningarna bidrar till att

resurserna för att hantera en finanskris verkligen stärks. Förslaget till riskskatt är inte tillräckligt starkt kopplad till kreditinstitutens risktagande och skatten är inte heller öronmärkt för att hantera finanskriser.

För att förslaget ska förstärka statens möjligheter att hantera problem i den finansiella sektorn måste inbetalningar underlätta för staten att snabbt kunna stödja kreditinstituten finansiellt, exempelvis genom att ta upp lån på kapitalmarknaderna, den dag då det eventuellt skulle krävas. Därför anser Riksbanken att ökade inbetalningar från kreditinstituten (via avgifter eller skatter) bör fonderas för detta ändamål. Riksbanken menar också att systemet bör utformas så att bankerna ges incitament att minska sitt risktagande. Därför bör inbetalningarna starkare avspegla kreditinstitutens absoluta risktagande och inte endast storleken på deras skulder, eller (som i fallet med resolutionsavgiften) vara relativ risken hos andra institut.

Sammantaget innebär förslaget ökade kostnader för de stora kreditinstituten. Riksbanken ser inte ett stort problem i detta. Däremot uppnås inte två viktiga syften, att ge instituten incitament att minska sina risker, och att säkerställa att medlen finns tillgängliga den dag krisen slår till. Istället innebär förslaget att medlen som betalas in används för att täcka andra utgifter i den löpande budgeten.

Om Finansdepartementet genomför förslaget, eller liknande förslag, har Riksbanken dessutom två mer specifika synpunkter.

Underlag för beräkningar kopplade till balansräkningens storlek bör rent principiellt baseras på ett genomsnitt av flera tidpunkter. Att bara utgå från ett datum ökar kreditinstitutens incitament att minska sina beräkningsunderlag vid denna tidpunkt i syfte att minska sina inbetalningar. Detta riskerar att snedvrider externa bedömares uppskattning av storleken på kreditinstituten och kan även få negativa effekterna på de finansiella marknaderna runt det aktuella datumet. Därför menar Riksbanken att underlaget bör baseras på ett genomsnitt av flera observationer för att minska dessa risker.

Riksbanken ställer sig också frågande till huruvida en infasningsperiod är nödvändig i detta fall. Det saknas en förklaring i remissen till varför en infasningsperiod finns i lagförslaget. Vanligtvis inkluderas infasningsperioder då berörda parter måste få tid på sig att ställa om sin verksamhet, likt införande av kapital- och likviditetskrav. Riksbanken ser dock ingen anledning till en signifikant ökad omställning, såsom balansräkningsförändringar eller nya administrativa rutiner, vid 0,07 procent riskskatt jämfört med 0,06 procent riskskatt.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef för finansiell stabilitet Olof Sandstedt efter föredragning av rådgivare Tobias Lindqvist.

Olof Sandstedt

Tobias Lindqvist